

N:o 12 b.

Ank. till Riksd. Kansli den 1 Maj 1885, kl. 2 e. m.

Utlåtande, med anledning af Kongl. Maj:ts propositioner angående anslag till utgifvande af tidningen »Polisunderrättelser.»

(2:a U. A.)

Sedan Kongl. Maj:t i den till Riksdagen aflåtna propositionen angående statsverkets tillstånd och behof för år 1886 begärt ett extra anslag å 10,000 kronor för samma år till utgifvande af tidningen »Polisunderrättelser», så har Kongl. Maj:t i en den 20 Februari 1885 afgifven särskild proposition (N:o 36), under åberopande af bilagdt utdrag af statsrådsprotokollet öfver civilärenden för samma dag, föreslagit Riksdagen att, för utgifvande under år 1886 af tidningen »Polisunderrättelser» i enlighet med de föreskrifter Kongl. Maj:t kunde komma att meddela, på extra stat för samma år bevilja, jemte de i statsverkspropositionen äskade 10,000 kronor, ytterligare 5,000 kronor.

Vid ärendets föredragning i Statsrådet yttrade föredragande departementschefen, att sedan Riksdagen anvisat för ändamålet erforderliga medel, hade från och med 1878 års början under inseende af hufvudstadens polisstyrelse utgifvits tryckta »Polisunderrättelser», grundade på meddelanden från och afsedda för rikets samtliga polismyndigheter, åklagare och fängelseföreståndare m. fl. Dessa underrättelser, hvilka under år 1878, då dertill anvisats endast 6,000 kronor, utkommo två gånger i veckan, men från 1879 års början och under påföljande år, då anslaget utgjorde 10,000 kronor årligen, utgifvits tre gånger i veckan, hade, jemlikt derfor i nådiga cirkuläret den 1 Juni 1877 fastställda grunder, innehållit hufvudsakligast följande meddelanden, nem-

ligen: dels efterlysningar å gröfre förbrytare och andra för allmän säkerhet vådliga personer, som skulle anhållas; dels tillkännagifvanden att efterlyst person anhållits eller begäran om hans efterspaning återkallas af annan anledning, samt att för allmänna säkerheten vådlig men icke efterlyst person häktats, anträffats utom sin hemort eller af lidit o. s. v.; dels slutligen en i tabellarisk form uppställd förteckning å alla, medborgerligt förtroende förlustiga personer, som under den närmaste framtiden komme att frigifvas från straff- eller arbetsfängelserna.

Jemväl för nästkommande år hade Kongl. Maj:t uti propositionen till den nu församlade Riksdagen angående statsverkets tillstånd och behof i likhet med föregående år för ifrågavarande ändamål äskat ett anslag på extra stat af 10,000 kronor; men då sedermera förhållanden uppstått, hvilka ansetts böra föranleda till en utvidgning af »Polisunderrättelsernas» innehåll och i följd deraf förhöjning i anslaget till desamma, tilläte departementschefen sig att derå fästa Kongl. Maj:ts uppmärksamhet.

Enligt det förslag till lag angående lösdrivvares behandling, om hvars antagande Kongl. Maj:t likaledes aflåtit proposition till innevarande års Riksdag, förordnade Konungen huru vissa i förslaget föreskrifna underrättelser rörande lösdrivvare skulle meddelas rikets polismyndigheter samt huru kungörande om meddelad varning skulle ske. Öfverståthållareembetet, som i anledning häraf anbefalts att afgifva förslag i fråga om det sätt, hvarpå dessa offentliggöranden borde verkställas, samt angående de dermed förenade kostnader, hade uti utlåtande af den 12 innevarande månad, hvad först beträffade *sättet* för offentliggörandet, förklarat sig hafva allt skäl att biträda den åsigt, som i fråga härom de för utarbetande af förslag till lösdrivvares behandling förordnade komiterade uttalat, eller att detta borde ske genom de ofvan omförmälda »Polisunderrättelserna». I afseende å innehållet af de särskilda meddelanden, som skulle komma att i »Polisunderrättelserna» inflyta, hade Embetet anfört följande:

Den föreslagna lagen föreskrefve, att underrättelse skall meddelas rikets polismyndigheter:

1:o) när Kongl. Maj:ts Befallningshafvande godkänt lösdrivvare gifven varning eller sjelf meddelat honom sådan;

2:o) när någon genom utslag, som vunnit laga kraft eller blifvit fastställt, dömts till tvångsarbete;

3:o) när någon från tvångsarbetsanstalt frigåfves;

4:o) när den frigifne erhöle tillstånd att vistas utom den ort, dit han förpassats; samt

5:o) när den frigifne blefve fri i val af vistelseort.

Beträffande hvarje särskild grupp af dessa meddelanden hade Öfverståthållareembetet ansett det böra föreskrifvas, att de skulle innehålla:

1:o) *Meddelande angående varning*: Den varnades namn jemte yrke eller titel, födelseår och -dag, födelseort, hemort; myndighet som meddelat varningen; dagen, då varningen gafs.

2:o) *Meddelande angående ådömdt tvångsarbete*: Den dömdes namn jemte yrke eller titel; födelseår och -dag, födelseort, hemort; dagen då utslaget vunnit laga kraft eller blifvit faststaldt; myndighet, som meddelat utslaget; tiden för det ådömda tvångsarbetet; anstalten, der tvångsarbetet skulle uttjenas.

3:o) *Meddelande angående frigifning från tvångsarbetsanstalt*: den frigifnes namn jemte yrke eller titel, födelseår och -dag, födelseort, hemort; myndighet, som meddelat utslaget; tiden för det ådömda tvångsarbetet; anstalten, der tvångsarbetet uttjenats; frigifningsdagen; beloppet af besparad arbetsförtjenst.

I fall den frigifne, på grund af erhållet tillstånd att vistas utom sin hemort, komme att förpassas till annan ort, skulle meddelandet i denna punkt jemväl innehålla uppgift å: myndighet, som meddelat tillståndet, dagen då tillståndet gafs; den ort eller det område, tillståndet afsåge; tiden, hvarunder tillståndet gälde; det ändamål, för hvilket tillståndet lemnats.

4:o) *Meddelande angående tillstånd att vistas utom förpassningsorten*: Den förpassades namn jemte yrke eller titel, födelseår och -dag, födelseort, hemort; myndighet, som meddelat tillståndet; dagen, då tillståndet gafs; den ort eller det område, tillståndet afsåge; tiden, hvarunder tillståndet gälde; det ändamål, för hvilket tillståndet lemnats.

5:o) *Meddelande angående lemnad frihet i val af vistelseort*: Personens namn jemte yrke eller titel, födelseår och -dag, födelseort, hemort; myndighet, som beviljat friheten; dagen, då detta skedde; tiden, hvarunder friheten varade.

Beträffande vidare de *kostnader*, som kunde blifva förenade med nu ifrågakomna meddelandens införande i »Polisunderrättelser», hade Öfverståthållareembetet, då årsanslaget utginge med 10,000 kronor och antalet af de intagna uppgifterna, så vidt nu kunde beräknas, komme att stiga med ungefär hälften, ansett, att kostnaden för framtiden komme att ökas med 5,000 kronor för hvarje år, deraf emellertid, då den föreslagna lagen ej vore afsedd att träda i kraft förr än den 1 Oktober 1885, å innevarande år belöpte allenast en fjerdedel eller 1,250 kronor.

Men äfven för ett annat ändamål hade Öfverståthållareembetet ansett en förhöjning vara erforderlig i anslaget till »Polisunderrättelser.»

»Dessas hufvudsakligaste uppgift», hade Embetet sagt, »är att bereda samtliga polismyndigheter kännedom *dels* om för gröfre brott angifna eller misstänkta personer, hvilka, i fall angifvelsen eller misstanken befinnes vara grundad, skola gripas och befordras till åtal, *dels* äfven om redan straffade personer, som kunna antagas vara vådliga för allmän säkerhet. I senare afseendet äro »Polisunderrättelser» af synnerlig vigt, enär derigenom icke blott polisen sättes i stånd att hålla ett vaksamt öga på dem, från hvilkas sida rättskränkningar äro att befara, utan jemväl åklagare och genom dem domstolarne bibringas kunskap om de brottsliga handlingar, hvartill tilltalade personer förut gjort sig skyldiga, en kunskap som naturligtvis är oundgänglig i det fall, då lagen stadgar förhöjdt straff vid iteration, men äfven eljest af största nytta för domaren, som ju vid straffets bestämmande inom den af lagen fastställda latitud icke bör lemna ur sigte graden af ondska i den brottsliges vilja och förhärdelse i hans sinne. Då således landets samtliga polismyndigheter och åklagare i »Polisunderrättelser» hafva ett material, hvarur de omedelbart kunna inhemta och meddela domstolarne kännedom om hvarje gröfre brottsling, synas »Polisunderrättelser», när ett eller annat tiotal årgångar hunnit utkomma, kunna undanrödja det ofta framhållna behovet att efter utländskt mönster inrätta ett eller flera stora centralarkiv, der uppgifter om brottslingar insamlas från landets alla delar för att vid anfordran tillhandahållas domstolar och polismyndigheter.»

»Ett oeftergifligt vilkor för att »Polisunderrättelser» skola förmå på ett tillfredsställande sätt uppfylla detta och öfriga ändamål är dock, att polismyndigheterna och åklagaremakten äro i tillfälle tillgodogöra sig uppgifterna på ett både snabbt och fullt tillförlitligt sätt. För vinnande af detta syfte registreras på redaktionsbyrån alla i »Polisunderrättelser» förekommande namn, och fullständiga tryckta register utdelas derefter, *dels* för hvarje tilländagången månad och *dels* för hvart tilländagånget år, till alla de myndigheter, som erhålla exemplar af »Polisunderrättelser». Årsregistret upptager i sträng alfabetisk ordning och blott på ett enda ställe fullständiga namn jemte födelsetid på enhvar, som under året varit föremål för någon uppgift i »Polisunderrättelser», med hänvisning till alla de ställen, der han i årgången finnes omnämnd.»

»Emellertid är det klart, att i den mån årsregistrens antal växer, i samma mån minskas deras egenskap af en vig hjälpreda för inhemtande af allt, som i »Polisunderrättelser» finnes anmärkt om en person, hvartill kommer, att ju flera register man måste anlita, desto större blir faran att dervid begå misstag. Det är derföre nödvändigt att jemte års-

registren utgifva periodiska register, omfattande flera år, hvilkas antal icke torde böra öfverstiga fem. I brist på medel har likväl något sådant periodiskt register ännu icke kunnat utkomma, ehuru årgångarnes antal med 1884 års utgång uppgick till sju. Det synes alltså oundgängligt, att tillgång nu beredes för utgifvande af ett register, omfattande åren 1878—1884, äfvensom att redaktionen sättes i tillfälle att sedermera utgifva femårsregister.»

»Kostnaden för ett årsregister har hittills utgjort 800 kronor, hvardan ett register för åren 1878—1884 kan beräknas kosta 5,600 kronor. Hvad åter angår tiden efter år 1884, så och då, i händelse »Polisunderrättelser», på sätt Öfverståthållareembetet nu föreslagit, skulle komma att upptaga de meddelanden, som omförmälas i lagen om lösdrifvares behandling, uppgifterna och således äfven registret skulle ökas med hälften, blefve kostnaden för ett femårsregister 6,000 kronor eller, för år räknadt, 1,200 kronor, hvilken kostnad dock för år 1885 kan nedbringas till 900 kronor, enär någon särskild registrering af lösdrifvare icke ifrågakommer för de tre första kvartalen.»

För »Polisunderrättelser» skulle således enligt Öfverståthållareembetets beräkning följande kostnader blifva af nöden:

för år 1885:

för utgifvande af »Polisunderrättelser», utöfver det i årets på extra stat uppförda anslag, 10,000 kronor	Kronor 1,250: —
Register för åren 1878—1884	„ 5,600: —
Den på år 1885 belöpande del af kostnaden för 1885—	
1889 årens register.....	„ 900: —
	Kronor 7,750: —

för år 1886 och följande år:

För utgifvande af »Polisunderrättelser».....	Kronor 15,000: —
En femtedel af kostnaden för femårsregister.....	„ 1,200: —
	Kronor 16,200: —

Dessutom, och för den händelse att hvad Öfverståthållareembetet sålunda föreslagit skulle blifva godkändt, hade Embetet, enär »Polisunderrättelsernas» fortfarande bestånd komme att utgöra ett nödvändigt vilkor för tillämpningen af den föreslagna nya lagen angående lösdrifvares behandling samt »Polisunderrättelsernas» nytta och oundgänglighet jemväl i öfrigt numera torde vara allmänt insedd och erkänd, uttalat den åsigten, att tiden nu vore inne att uppföra ifrågavarande anslag på ordinarie stat.

Hvad Öfverståthållareembetet sålunda föreslagit ansåg föredragande

departementschefen sig böra i hufvudsakliga delar understödja. Något lämpligare sätt för offentliggörandet af de i lagförslaget angående lösdrivvares behandling föreskrifna meddelanden torde för närvarande icke erbjudas än deras införande i »Polisunderrättelserna», hvilka under den tid de utgifvits visat sig särdeles ändamålsenliga för ett skyndsamt spridande till landets olika delar af sådana meddelanden, hvilka borde komma till vederbörande polismyndigheters kännedom.

Behovvet af de ifrågasatta femårsregistren syntes äfven vara genom hvad Öfverståthållareembetet anfört ådagalagdt. Deremot, och ehuru utgifter för ifrågavarande publikationer efter all anledning hvarje år skulle återkomma, ville föredraganden för denna gång icke tillstyrka, att anslag till desamma uppföres å ordinarie stat. Det vore nemligen ännu icke möjligt att med bestämdhet beräkna den tillökning i omfånget för »Polisunderrättelserna», som komme att föranledas af införandet deri af meddelanden angående lösdrivvare. Möjligen kunde erfarenheten visa, att Öfverståthållareembetets beräkningar härutinnan talde någon jemkning.

Någon utgift för femårsregister syntes under år 1886 icke behöfva ifrågakomma; och hvad anginge de för innevarande år af Öfverståthållareembetet upptagna utgifter till sammanlagdt belopp af 7,750 kronor, ansåges dessa kunna af tillgängliga medel bestridas, hvarföre föredraganden anhölle att framdeles, sedan Riksdagen fattat beslut i fråga om lagförslaget angående lösdrivvares behandling, få inför Kongl. Maj:t å nyo i underdånighet anmäla Öfverståthållareembetets framställning i denna del.

Hvad Kongl. Maj:t föreslagit har ej gifvit anledning till erinran; och får Utskottet derföre hemställa,

att Riksdagen till utgifvande under år 1886 af »Polisunderrättelser» må på extra stat för samma år anvisa 15,000 kronor.

Stockholm den 1 Maj 1885.

På Stats-Utskottets vägnar:

GUSTAF SPARRE.